

MHP deęişebilir mi?..

HASAN BÜLENT KAHRAMAN

Eğer önümüzdeki ilk seçimi bütün bütüne yitirmeyi; aklına koymuşsa MHP, söylendiği gibi değişir. Yok niyet o değilse değişme sadece lafta kalır.

Zaten kurultaydan sonra yapılan iki değerlendirmeden birisi değişimi kabul ederken, öteki bunun dikkatle izlenmesi gerektiğini söylüyor. Ama 'değiştii' diyenlerin ortaya koyduğu somut ve nesnel bir iddia yok. Bütün mesele MHP-iktidar ilişkisinde düğümleniyor. Bakalım!

Bakınız nasıl...

MHP'nin değişmediğini bizzat Bahçeli vurguladı. Ona göre MHP değişmemekte fakat gelişmektedir. Bu gelişmenin devletle ve toplumun geniş bir tabanıyla barışma olduğu besbelli. Değişen bir dünyada yaşandığı gerçeğini MHP algılıyor. Dolayısıyla gelişme o gerçekte iç içe geçme ve özdeşleşmedir. Bu, 'gelişme'nin niyeti, gereksinimi ve mantığı. Ama ötesi de var ki, meseleyi asıl o belirliyor.

Türkiye, son on beş yılını dünyanın pek az ülkesinde

yaşanan bir gerilimle geçirdi. Bunun nedeni şuydu: Ulus-devlet ve merkezîyetçilik kavramı zayıflıyor, meydana gelen boşluğu daha özgürlükçü yaklaşımlar ve en genel anlamda (sivil) toplum dolduruyordu. (Şimdi MHP'de toplum için devlet demeye başladı.) Bu, sadece Batı'da değil eski Doęu Avrupa ülkelerinde de karşılaşılan bir durumdur. Türkiye, bu oluşumu kısmen içselleştirdi. O zaman toplumla merkezi otorite arasında bir gerilim doğdu. Bu özgürleşme açılımına zemin oluşturan öğeler zamanla Türkiye'de (PKK'yla sürdürülen mücadelenin de etkisiyle) milliyetçiliğin yükselmesine yol açtı. Fakat milliyetçilik daha da kapsamlı bir kavramdı. Çünkü, toplumun radikalizm ihtiyacını da temsil ediyordu. Toplumda zaten merkez siyasetlerin yetersizliği nedeniyle bir boşluk vardı. Milliyetçilik onu da doldurur görünüyordu. Toplumsal yapı ve nüfus özellikleri de süreci besliyordu. Sonunda, bu gelişmeden en büyük payı başta RP aldı. Fakat onun devletle çatışması ibrenin MHP'ye dönmesine neden oldu. MHP, iktidara, merkeze değil taşraya, ılımlılığa değil radikalizme tutunduğu için geldi.

Şimdi MHP değiştii ya da geliştii diyerek bu süreci yadsıyacak mı, onun dışında mı kalacak?

Dolayısıyla acaba özellikle kendisini iktidara taşıyan milliyetçilik anlayışını, ona içkin radikalizmi reddederse MHP bir daha iktidar yüzü görebilir mi? Bu hayati soru MHP'deki 'değişme-gelişme' arayışının gerçeğini ortaya koyuyor. Bu soruyu yanıtlamadan söylenenleri kabul etmek olanaksız.

Bunu biraz da şunun için belirtiyorum. Gene basından öğrendiğimiz kadarıyla mesela FP'nin muhalif kanadı MHP'deki değişimi eleştiriyor. Bu o kadar basit bir düzeyde yapılıyor ki, birçok insan ister istemez MHP yanında saf tutuyor. Oysa FP yaklaşımı özel ve anlamsız bir değerlendirmedir. Çünkü, MHP, tekrar edelim, radikalizm arayışının ve taşranın partisidir. Bu niteliğiyle de en çok FP'nin rakibidir. MHP gerçek bir dönüşüm yaşarsa buna en çok FP'nin sevinmesi gerekir. Çünkü, MHP o zaman meydanı tekrar FP'ye bırakacaktır. Oysa bu, gene tekrar edelim, görüntü ne olursa olsun şimdilik imkânsızdır. O nedenle değişim/gelişme söylemini dikkatli ve uyanık bir biçimde izlemek ve pek inanmamak gerekir.

Bütün bunlarla MHP merkeze kayabilir mi ve merkezde yer var mı? O soruyu da cuma günü tartışalım.